Eiropas Parlaments
2024-2029

Ārlietu komiteja

2025/2026(INI)

08.05.2025

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par Komisijas 2023. un 2024. gada ziņojumiem par Ukrainu
(2025/2026(INI))

Ārlietu komiteja

Referents: Michael Gahler

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 7

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU.....8

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Komisijas 2023. un 2024. gada ziņojumiem par Ukrainu
(2025/2026(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ukrainu,

– ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu "2024. gada ziņojums par Ukrainu" (SWD(2024)0699), kas pievienots Komisijas 2024. gada paziņojumam par ES paplašināšanās politiku (COM(2024)0690),

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0000/2025),

A. tā kā Parlaments visstingrākajā veidā nosoda Krievijas agresiju pret Ukrainu un atbalsta Ukrainas tiesības uz suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās;

B. tā kā Ukraina ir izrādījusi ievērojamu noturību un apņemšanos virzīties uz Eiropu, neraugoties uz to, ka Ukrainā joprojām turpinās Krievijas agresijas karš;

C. tā kā Ukrainas uzsāktās likumdošanas reformas atspoguļo tās apņēmību saskaņot savus tiesību aktus ar ES *acquis*;

D. tā kā joprojām pastāv problēmas tādās jomās kā tiesu iestāžu neatkarība un sistēmiska korupcija, kas jārisina, nodrošinot lielāku valdības pārskatatbildību un starptautisku pārraudzību;

E. tā kā Ukraina ir panākusi progresu reģionālajā sadarbībā un sociālekonomiskajās reformās, kuru nolūks ir saskaņot tās politiku ar ES standartiem;

F. tā kā Ukrainas demokrātiskās iestādes ir pierādījušas spēju pielāgoties valstī pastāvošajam karastāvoklim, kaut gan joprojām pastāv bažas par pārredzamību un varas līdzsvaru;

G. tā kā ir panākts progress valsts pārvaldes reformā, bet joprojām ir vajadzīga turpmāka spēju veidošana un uzlabojumi cilvēkresursu pārvaldībā;

H. tā kā tiesu iestādes ir atsākušas pildīt galvenās funkcijas, tostarp tiesnešu pārbaudi un korupcijas apkarošanas pasākumu īstenošanu, lai gan ir jānostiprina integritātes un pārredzamības standarti;

I. tā kā Ukraina ir apliecinājusi apņemšanos īstenot zaļo programmu, pieņemot tiesību aktus atjaunīgās enerģijas jomā un saskaņojot tos ar Eiropas zaļā kursa mērķiem;

J. tā kā pilsoniskā sabiedrība joprojām ir noturības un demokrātijas balsts Ukrainā, lai gan pret aktīvistiem vērsta spiediena gadījumi rada bažas un prasa valdības rīcību;

K. tā kā vārda brīvība un mediju neatkarība saskaras ar grūtībām, jo īpaši karastāvokļa apstākļos; tā kā ir jāveic reformas, lai atjaunotu plurālismu un aizsargātu žurnālistus;

L. tā kā Ukrainas integrācijas procesam ES ir plašs sabiedrības un iestāžu atbalsts, kas atspoguļo stingru sabiedrības apņemšanos pievienoties ES, neraugoties uz pašreizējām grūtībām;

M. tā kā dalība ES joprojām ir ārkārtīgi svarīgs Ukrainas demokrātiskās attīstības virzītājspēks un būs būtisks faktors valsts drošības, stabilitātes un neatkarības nodrošināšanā nākotnē,

Par pašreizējo stāvokli saistībā ar Krievijas agresijas karu un sankcijām

1. atkārtoti apliecina savu nelokāmo solidaritāti ar Ukrainas tautu un atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās; stingri uzsver Ukrainas neatņemamās tiesības uz pašaizsardzību saskaņā ar ANO Statūtu 51. pantu;

2. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir ievērojami jāpalielina palīdzība, ko tās sniedz, lai atbalstītu Ukrainas tiesības uz pašaizsardzību; uzstāj, ka ES un tās dalībvalstīm kopā ar partneriem un sabiedrotajiem ir jāveicina stingras drošības garantijas Ukrainai, lai atturētu Krieviju no turpmākas agresijas;

Apņemšanās pievienoties ES

3. ļoti atzinīgi vērtē Ukrainas ciešo apņemšanos izpildīt prasības dalībai ES, tostarp apņemšanos nodrošināt atbilstību ES *acquis*;

4. pieņem zināšanai ASV un Ukrainas vienošanos par kritiski svarīgiem izrakteņiem; atzinīgi vērtē to, ka tajā ir iekļauts nepārprotams formulējums, kas paredzēts, lai aizsargātu Ukrainas pievienošanās procesu ES un ar to saistītos pienākumus, kā arī nodrošinātu Ukrainas saistību izpildi pret starptautiskajām finanšu iestādēm un citiem oficiālajiem kreditoriem; aicina Komisiju uzraudzīt, vai šie aizsardzības mehānismi tiek stingri īstenoti;

Demokrātija, tiesiskums un korupcijas apkarošana

5. atzīst Ukrainas ārkārtējos centienus kara laikā stiprināt demokrātiskās iestādes; vienlaikus mudina Ukrainu palielināt likumdošanas procesu pārredzamību un piešķirt vairāk resursu tiesu iestāžu reformai;

6. aicina Ukrainu risināt problēmas, kas apgrūtina tiesu iestāžu pilnveidi; uzsver, ka ir jāuzlabo tiesu iestāžu neatkarība un korupcijas apkarošana;

7. atzinīgi vērtē to, ka ir iecelts jauns Korupcijas novēršanas valsts aģentūras vadītājs un neatkarīgi revidenti, kuru uzdevums ir novērtēt Ukrainas Valsts korupcijas apkarošanas biroja darba rezultativitāti korupcijas izmeklēšanā; pauž uzslavu par grozītā Kriminālkodeksa un Kriminālprocesa kodeksa stāšanos spēkā; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts rīcības plāns līdzekļu atgūšanas stratēģijas 2024.–2025. gadam īstenošanai un ar to saistītie pasākumi;

8. mudina Ukrainu aizsargāt korupcijas apkarošanas iestāžu, tostarp Specializētās korupcijas apkarošanas prokuratūras (*SAPO*) neatkarību un efektivitāti, nodrošinot pārredzamus amatpersonu iecelšanas procesus un aizsargājot šādas struktūras pret politisko ietekmi; uzslavē Ukrainu par *SAPO* darbinieku skaita palielināšanu;

9. pieņem zināšanai konstatējumus, kas apkopoti Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas 2024. gada 22. novembrī pieņemtā otrā atbilstības ziņojuma papildinājumā, pēc kurā sniegtās informācijas Ukraina 18 no 31 minētajā ziņojumā sniegtā ieteikuma ir sekmīgi īstenojusi vai apmierinoši atrisinājusi tajos minētās problēmas; mudina Ukrainu pilnībā īstenot pārējos ieteikumus;

Pamatbrīvības un cilvēktiesības

10. uzteic Ukrainas apņemšanos ievērot pamattiesības, neraugoties uz to, ka turpinās Krievijas sāktais agresijas karš; atzinīgi vērtē to, ka nesen ticis pieņemts Nacionālo minoritāšu tiesību aizsardzības rīcības plāns laikposmam līdz 2027. gadam, kura mērķis ir saskaņot Ukrainas tiesību aktus ar Eiropas standartiem;

Reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības

11. atzinīgi vērtē Ukrainas aktīvo dalību reģionālās iniciatīvās, piemēram, to, ka Ukraina uzņēmusies vadību Austrumu partnerības pilsoniskās sabiedrības forumā, kā arī kopīgi ar Poliju īstenotu pārrobežu tirdzniecības projektu koordināciju;

12. atzinīgi vērtē un iedrošina Ukrainas un ES dalībvalstu centienus patiesa un godprātīga izlīguma panākšanas labad pievērsties neatrisinātiem vēsturisku divpusējo un reģionālo attiecību aspektiem, piemēram, Volīnijas slaktiņa jautājumā, ievērojot tādas ES vērtības kā cilvēka cieņa, vēsturiskā patiesība un labas kaimiņattiecības; uzskata, ka ar visu iesaistīto pušu labo gribu samierināšanas process sadziedēs pagātnes brūces; šajā sakarā atzinīgi vērtē sarunas, ko pašlaik risina Polijas un Ukrainas iestādes, kuru rezultātā 2025. gada aprīlī tika atsākta ekshumācija Ukrainas teritorijā esošo Polijas valstspiederīgo atdusas vietās; pauž cerību, ka šis process turpināsies un tā nepārprotams mērķis būs šajos kapos dusošajiem upuriem nodrošināt cieņpilnu apbedīšanu un piemiņu;

Sociālekonomiskās reformas

13. atzinīgi vērtē to, ka Ukraina ir īstenojusi prioritārās rīcības plānu 2023.–2024. gadam un ir pieņēmusi tiesību aktus, kas vajadzīgi Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja reformai;

14. atgādina, ka 2023. gadā tika pieņemts Likums par vietējiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, un mudina Ukrainas valdību ievērot sistēmisku pieeju gaidāmajām valsts pārvaldes reformām, nosakot skaidru redzējumu un strukturētu īstenošanas stratēģiju;

15. mudina Ukrainu panākt progresu likumprojekta Nr. 4298 apstiprināšanā nolūkā vietējās valsts pārvaldes reformas saskaņot ar ES standartiem, izveidojot proporcionalitātes principam un Eiropas vietējo pašvaldību hartai atbilstīgu līdzsvarotu uzraudzības tiesisko regulējumu, kas nepārkāpj vietējo pašvaldību kompetences, prerogatīvas un

pašpārvaldes funkcijas; atgādina par savu prasību vietējām un reģionālajām pašvaldībām piešķirt juridiskas personas statusu;

16. aicina Ukrainu turpināt progresu Regulā (ES) 2024/792[1] paredzētā Ukrainas plāna īstenošanā;

Enerģētika, vide, ilgtspējīga attīstība un savienotība

17. atzinīgi vērtē ievērojamo progresu, kas panākts enerģētikas nozares reformu jomā, un Ukrainas pieskaņošanos Eiropas zaļā kursa mērķiem;

18. atzinīgi vērtē Ukrainas nacionālā enerģētikas un klimata plāna pieņemšanu;

19. iesaka Komisijai ātri atvērt sarunu sadaļu kopas ar Ukrainu, lai pēc iespējas ātrāk virzītu uz priekšu valsts pieteikumu dalībai ES, ar nosacījumu, ka tā turpinās īstenot ES acquis un pabeigs uzsāktās reformas;

20. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu, OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

PASKAIDROJUMS

Būdams šīs svarīgās iniciatīvas referents, es priecājos iesniegt ziņojumu, kurā atspoguļota pastāvīga un nelokāma Eiropas Savienības stratēģiska apņemšanās atbalstīt Ukrainu. Šis ir pirmais ziņojums, kas tapis pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā sākuma, kandidātvalsts statusa piešķiršanas Ukrainai un pievienošanās sarunu sākuma.

Ukraina ir visnozīmīgākais ES darbības virziens ārējo attiecību jomā. Karš, kas plosās Ukrainā, jau ir dziļi ietekmējis ES, un tā ietekme nemazinās. Kara iznākums ES ir eksistenciāli svarīgs. Tāpēc ES un tās dalībvalstis Ukrainai ir konsekventi sniegušas politisku, diplomātisku, finansiālu un militāru palīdzību. Ņemot vērā to, ka Donalda Trampa administrācijas rīcība līdzšinējo ASV pieeju ir pavērsusi pretējā virzienā, ES ir jāuzņemas vēl lielāka atbildība.

Savu ziņojuma projektu es sagatavoju, ņemot vērā iepriekš minēto ģeopolitisko un drošības kontekstu. Ziņojuma tekstā apskatīta Ukrainas gatavošanās izpildīt ES dalībvalstīm izvirzītās prasības, tostarp atbilstību ES *acquis*. Esmu tajā arī analizējis sarežģītās iekšpolitiskās reformas, kas tiek īstenotas aktīvas karadarbības apstākļos. Jo īpaši esmu izcēlis stāvokli demokrātijas, tiesiskuma un korupcijas apkarošanas jomā. Esmu mudinājis turpināt iesākto, pamatojoties uz jau gūtajiem sasniegumiem enerģētikas, vides, ilgtspējīgas attīstības un savienojamības jomā īstenotajās reformās. Turklāt esmu uzsvēris reģionālās sadarbības un labu kaimiņattiecību nozīmīgumu.

Ziņojuma projekts tiks pilnveidots un papildināts grozījumu iesniegšanas posmā, kas dos iespēju tajā iekļaut arī jaunākās norises starptautiskajās sarunās, ja tādas būs, un iekšējo reformu īstenošanā.

Noslēgumā es atkārtoti uzsveru stingro nostāju, ka Eiropas Komisijai ir jāatver sarunu sadaļu kopas, lai pēc iespējas ātrāk virzītu uz priekšu Ukrainas pieteikumu dalībai ES. Šā procesa sekmīga noslēgšana būs mūsu līderības, apņēmības un redzējuma apliecinājums. Tā ir ģeostratēģisks ieguldījums vienotā un stiprā Eiropā arvien nestabilākā starptautiskā vidē.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referents apliecina, ka, gatavojot ziņojuma projektu, viņš ir saņēmis pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
Tādu nebija.

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi referents.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referents apliecina, ka viņš ir iesniedzis attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.